

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Sayın Derya Yanık tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince saygıyla arz ederim.

Candan Yüceer

Tekirdağ Milletvekili

Çölyak hastalığı, buğday, arpa, çavdar, yulaf tahılları ve bunlardan üretilen besinlerde bulunan bir tür protein grubu olan glütene karşı vücut bağışıklık sistemi tarafından verilen anormal yanıt sonucu ortaya çıkan kronik ve ömür boyu süren bir hastalıktır. Şu anda çölyak hastalığı tanısı konulmuş yaklaşık 75 bin hasta olduğu ifade edilmektedir. Ancak henüz tanı alamamış yaklaşık 750 bin civarında hasta ise buzdüğının görünmeyen yüzüdür.

Çölyaklı hastalarının glütensiz gıdalara ulaşamaması büyük bir sorun teşkil etmektedir. Çölyaklı hastalara yönelik üretilen ithal edilen ve yerli üretim gıdalar hastaların alım gücünün üstündedir, ithal edilen ürünlerin gümrük işlemlerinde sorunlar yaşanmaktadır. Glütensiz gıdalardan alınan vergiler ve gıdaların bazı yerleşim yerlerindeki marketlerde bulunamaması çölyak hastalarının gıdaya ulaşımının önündeki engellerdendir. Glütensiz gıdaların üretilmesi esnasında ise çapraz bulaşma riski bulunmaktadır.

Öte yandan artan enflasyon çölyak hastalarını da olumsuz etkilemektedir. Gıda fiyatlarında yaşanan artış, glütensiz ürünler tüketmek zorunda olan çölyak hastalarının gıda masraflarının katlanarak artmasına neden olmuştur. Zaten pahalı olan glütensiz ürünler çok daha pahalı hale gelmiştir. 2021 yılının yaz aylarında 5 TL'ye satılan yarım kilo glütensiz un, önce 13 TL'ye ardından 20 TL'ye yükselmiştir. Bir glütensiz ekmeğin fiyatı 18 lirayı, bir paket glütensiz makarnanın fiyatı ise 40 lirayı bulmuştur. Çölyak hastalarının masrafları katlanarak artarken, yetişkin çölyak hastalarının devletten aldıkları 100 TL'lik yardım 2022 yılı itibarıyla 169,91 TL'ye çıkarılmıştır. 0-5 yaş aralığındaki çölyak hastalarına 123,05 TL, 5-15 yaş aralığındaki çölyak hastalarına 187,50 TL yardım yapılmaktadır. Bu yardımlar, çölyaklı hastaların ekmek masrafını bile karşılayamamaktadır.

Bu bağlamda;

1. Türkiye'de çölyak hastalığı tanısı almış kaç kişi vardır? Yıllara ve bölgelere göre dağılımı nasıldır?
2. Tanı alan kaç çölyak hastalarından kaç diyetlerini uygulayabilmektedir?
3. Bakanlığınız tarafından çölyak hastalığına ilişkin toplumsal farkındalığın artırılması için yürütülen çalışmalar var mıdır? Varsa nelerdir?

63429

4. Çölyak hastalarına yapılan aylık yardımlar kaç kişiye yapılmaktadır? Yeterli olmayan bu yardımların arttırılmasına yönelik bir çalışmanız var mıdır?
5. Sigortası olmayan çölyak hastalarının yapılan desteklerden faydalanabilmesi için yapılan herhangi bir çalışma var mıdır?
6. Glütensiz gıdalardan alınan başta ÖTV olmak üzere vergilerin alınmaması yönünde yapılan bir çalışma var mıdır?